Z BLOGU IUSTORIA

Dítě se odstěhovalo ke mně. Dluží mi druhý rodič výživné zpětně?

> *Střídavá péče se rozpadla a dítě žije u vás. Od kdy a kolik výživného můžete chtít zpětně, co soud odečte a proč s návrhem nečekat.*

MGR. BÁRA BARTOŇKOVÁ

3. 11. 2026 · 8 min čtení

Střídavá péče fungovala pár let. Týden u jednoho, týden u druhého, a protože to bylo „napůl“, dohodli jste se, že si výživné platit nebudete. Pak se něco zlomilo. Dítě začalo zůstávat u vás déle, přestěhovalo si k vám věci do školy a k druhému rodiči jezdí na víkend, pokud vůbec. Druhý rodič dál neplatí nic, protože „tak jsme se přece dohodli“.

S touhle situací za mnou rodiče přicházejí často. Rozpad střídavé péče patří k nejčastějším důvodům sporu o výživné. Krátká odpověď zní: výživné můžete chtít i zpětně, nejvýš ale za tři roky před podáním návrhu. Od kterého dne přesně, určuje hlavně to, zda vaši dohodu schválil soud. Kolik to bude, záleží na příjmech obou rodičů a na tom, co druhý rodič mezitím na dítě sám zaplatil.

Obecně o tom, jak soud výživné určuje, píšu v článku Výživné po novele: kolik, jak dlouho a co když neplatí. Přehled najdete i na stránce Výživné na dítě a na bývalého manžela.

Stará dohoda platí pro starý stav

Dohoda „bez výživného“ stojí na tom, že se rodiče o dítě starají zhruba stejně a každý platí, co dítě potřebuje v době, kdy je u něj. Jakmile dítě začne žít u jednoho z nich, tenhle předpoklad padá. Zákon s tím počítá. Změní-li se poměry a rodiče se nedohodnou, rozhodne soud o péči i o výživném nově, a to i bez návrhu (§ 909 a § 923 odst. 1 občanského zákoníku, § 475 zákona o zvláštních řízeních soudních).

Záleží ale na tom, jakou dohodu máte. Pokud ji schválil soud, učinil tak rozsudkem; ten lze vykonat a soud ho mění, když se změní poměry. Dohoda jen mezi rodiči rozhodnutím soudu není. Jakmile se na výživném přestanete shodovat, soud ho určí podle obecných pravidel (§ 919 odst. 1 občanského zákoníku), případně i za dobu, kdy péče ještě fungovala.

Exekuci ani soudní výkon rozhodnutí podle neschválené dohody vést nelze. Potřebujete exekuční titul, u výživného pro nezletilé typicky rozsudek, kterým soud dohodu schválil nebo výživné určil (§ 40 odst. 1 exekučního řádu, § 251 občanského soudního řádu). Bez něj nedosáhnete ani na náhradní výživné od Úřadu práce, protože to předpokládá, že výživné už se vymáhá exekucí nebo soudním výkonem rozhodnutí (§ 3 zákona o náhradním výživném). Víc o něm píšu v článku Výživné po novele.

Ani samotná rovnoměrná péče přitom nulové výživné nezaručovala. Ústavní soud v nálezu sp. zn. III. ÚS 1952/25 ze dne 12. 2. 2026 připomněl, že výživné je příjmem dítěte a má odrážet životní úroveň rodičů. Stanovit ho proto lze i při péči rovným dílem. Víc o tom v článku „Nemám z čeho platit.“ Výživné, když druhý rodič tvrdí, že nic nemá.

Jak daleko zpátky

Výživné lze přiznat ode dne zahájení soudního řízení a u dětí i za dobu nejdéle tří let zpět od tohoto dne (§ 922 odst. 1 občanského zákoníku). Řízení je zahájeno dnem, kdy návrh došel soudu (§ 82 odst. 1 občanského soudního řádu). Zpětně se dá výživné změnit i tam, kde už o něm dřív rozhodl soud. Ve věci, kterou Ústavní soud řešil

v nálezu sp. zn. II. ÚS 438/17 ze dne 23. 1. 2018, soudy zvyšovaly výživné právě tři roky zpětně od podání návrhu.

Uvnitř těchto tří let rozhoduje den, kdy se poměry změnily. Při prokázané změně poměrů se výživné zásadně přiznává od této změny, i zpětně, a soud ho nemůže upřít jen proto, že rodič druhého předem nevyzval nebo návrh nepodal hned (nález sp. zn. I. ÚS 871/24 ze dne 25. 9. 2024, body 49 a 52). U vás je takovou změnou přestěhování dítěte. Měli-li jste ale dohodu jen mezi sebou, může soud jít až na hranici tří let i za dobu střídavé péče, zvlášť když druhý rodič žije na výrazně vyšší úrovni. Ve věci III. ÚS 1952/25 soudy při střídavé péči stanovily výživné od měsíce, kdy se poměry změnily: rodiče se v dubnu 2024 rozešli.

Den přestěhování proto musíte umět doložit. Pomáhá:

- potvrzení školy o tom, odkud dítě chodí, kdo ho omlouvá a kdo se školou komunikuje,
- zprávy od lékaře a z kroužků,
- změna adresy nebo místa pobytu dítěte,
- zprávy a e-maily, ve kterých druhý rodič nový stav bere na vědomí,
- výpisy z účtu, ze kterých je vidět, kdo platí obědy, kroužky a oblečení.

A hlavně **nečekejte**. Hranice tří let se posouvá každým dnem, kdy návrh neleží u soudu, a co spadne za ni, už nikdo nepřizná. Jinou cestou se k penězům vydaným za druhého rodiče dostanete těžko. Ústavní soud v nálezu II. ÚS 438/17 uvedl, že žaloba rodiče na vydání bezdůvodného obohacení by nejspíš neuspěla tam, kde soud druhému rodiči výživné v takové výši dosud neuložil. Jistější cesta vede přes výživné pro dítě.

Co se odečte

K výživnému za minulou dobu soud zohlední, co druhý rodič na dítě za tu dobu prokazatelně zaplatil. Ve věci III. ÚS 1952/25 krajský soud snížil matce dlužné výživné, protože sama platila dceři školkovné. Ústavní soud tuto korekci označil za správnou a vytkl, že soudy nezohlednily, že školkovné platí i nadále (bod 28). Rozsudek o výživném přesto zrušil, protože soudy přezkoumatelně neuvedly, z jakých příjmů obou rodičů výši spočítaly (body 25, 26 a 30).

V praxi to vidím pravidelně. Druhý rodič u soudu předloží výpisy s platbami za tábor, telefon nebo zubaře a částka, kterou navrhovatel chtěl, se zmenší. Počítejte s tím předem a do návrhu pište čísla, která i potom obstojí.

Vaše péče se počítá

Rodič, u kterého dítě žije, plní vyživovací povinnost z velké části tím, že se o ně stará. Soud musí přihlédnout k tomu, že rodič o dítě osobně pečuje, a k míře, v jaké tak činí (§ 913 odst. 3 občanského zákoníku). Ústavní soud v nálezu III. ÚS 1952/25 zdůraznil, že soud má zjistit, který z rodičů a v jaké míře o dítě osobně pečuje (bod 22).

Péče vás ale úplně nevyvazuje. Je-li povinných víc, odpovídá rozsah povinnosti každého z nich poměru jeho majetkových poměrů, schopností a možností k poměrům ostatních (§ 914 občanského zákoníku). Soud proto zjišťuje příjmy obou rodičů a výživné může uložit i oběma. Ve věci III. ÚS 1952/25 okresní soud při rovnoměrné péči uložil každému z rodičů 6 000 Kč měsíčně; rozsudek, který tuto částku potvrdil, ale Ústavní soud pro nedostatečné odůvodnění zrušil.

Z praxe přidám dvě zkušenosti. Výsledek bývá nižší, než kolik rodič v návrhu chtěl, protože soud vedle sebe postaví příjmy obou. A hodně rozhoduje, co řeknete u jednání sami. Když popíšete rodinný rozpočet tak, že vám peníze zbývají, soud to vezme v úvahu. Připravte si proto skutečný rozpis výdajů dítěte i domácnosti a mluvte podle něj.

Když dítě během řízení dosáhne osmnácti

Řízení o výživném se táhne a dospívající dítě mezitím může dosáhnout zletilosti. Řízení tím nekončí. Nabude-li dítě v průběhu řízení o jeho výživě zletilosti, soud řízení dokončí podle pravidel pro nezletilé (§ 477 zákona o zvláštních řízeních soudních).

Mění se ale postavení dítěte. Podle nálezu II. ÚS 438/17 se dítě zletilostí stává plně způsobilým vystupovat v řízení a výživné pro dobu po osmnáctinách je vždy spojeno s jeho vlastním návrhem. O výživném za dobu nezletilosti musí soud rozhodnout ve věci samé, i kdyby zletilé dítě návrh vzalo zpět. Dluh na výživném za tuto dobu se pak zpravidla platí k rukám dítěte, ne rodiče. Peníze tedy dostane dítě, ne rodič, který jeho výživu mezitím platil sám.

V praxi soud zletilé dítě vyslechne, včetně toho, kolik stojí jeho koníčky. Mluvit za něj nebudete, můžete s ním ale předem probrat, o co v řízení jde a jaké výdaje skutečně má. Výživné po osmnáctinách trvá, dokud dítě není schopno se samo živit (§ 911 občanského zákoníku).

Co udělat teď

1. Zapište si den, od kterého dítě žije u vás, a začněte shromažďovat doklady.
2. Pošlete druhému rodiči písemnou výzvu: od kdy dítě žije u vás, kolik měsíčně navrhujete a z jakých nákladů vycházíte. Podmínkou zpětného výživného výzva není (I. ÚS 871/24), doložitelný pokus o dohodu se ale u soudu hodí.
3. Pokud se dohodnete, nechte dohodu schválit soudem. Soud ji schválí, ledaže zjevně neodpovídá zájmu dítěte (§ 919 odst. 4 občanského zákoníku). Schvaluje ji rozsudkem a proti výroku o schválení se rodiče už odvolat nemohou (§ 476 zákona o zvláštních řízeních soudních).
4. Pokud se nedohodnete, podejte návrh na úpravu péče a výživného, nebo na jejich změnu, pokud o nich soud už rozhodl. Řízení je bez soudního poplatku (§ 11 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích). Přiložte rozpis nákladů dítěte, doklady o přestěhování, korespondenci a všechno, co víte o příjmech druhého rodiče. Navrhněte, od kterého dne výživné chcete, nejvýš tři roky před podáním návrhu, a výslovně i úrok z prod-

lení, o kterém soud rozhodne jen na návrh (§ 472a zákona o zvláštních řízeních soudních). Jak vysoký je od roku 2026, popisuji v článku o výživném, když druhý rodič tvrdí, že nic nemá.

5. Počítejte s časem. Zákon soudu ukládá rozhodnout zpravidla do šesti měsíců od zahájení řízení (§ 471 odst. 2 zákona o zvláštních řízeních soudních), v praxi to od první výzvy po rozsudek může trvat přes rok. Rozsudek o výživném je ale předběžně vykonatelný a nedoplatky je třeba zaplatit do 15 dnů od jeho doručení, pokud soud neurčí delší lhůtu nebo splátky (§ 473 zákona o zvláštních řízeních soudních).

Pokud druhý rodič s novým stavem nesouhlasí a péči je potřeba upravit hned, přečtěte si článek Přišel vám návrh na prozatímní rozhodnutí o dítěti. Co teď? Když se dítě přestěhovalo s vámi do jiného města, jak soudy hodnotí vzdálenost a dojíždění, popisuji v článku Kolik kilometrů unese péče obou rodičů?

Dítě už žije u vás a druhý rodič dál neplatí? Věnuji se rodinnému právu a pomohu vám spočítat, od kdy a kolik výživného má smysl chtít, a připravit návrh tak, aby obstál. Zavolejte mi na +420 732 464 372 nebo napište na bartonkova@iustoria.cz.

Článek popisuje právní stav k 3. 11. 2026. Má informativní charakter a nenahrazuje právní poradenství v konkrétní věci.

Dítě se odstěhovalo ke mně. Dluží mi druhý rodič výživné zpětně?

Mgr. Bára Bartoňková · Publikováno 3. 11. 2026

https://www.iustoria.cz/blog/dite-se-odstehovalo-ke-mne-vyzivne-zpetne/

Text je dílem chráněným autorským právem. Sdílení celého dokumentu bez úprav je vítáno; přebírání částí do jiných textů jen s uvedením zdroje. © IUSTORIA, advokátní kancelář, s.r.o.